

1 WYROK

2 WIMIENIU

2.1 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

2.2.0.0.0.1 Dnia 8 września 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Małgorzata Ziolecka

Sędziowie: SO Jarosław Ochocki

SO Leszek Matuszewski

Protokolant: p.o. stażysty Mariola Urbanowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Grunwald w Poznaniu Marka Piegata

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2020 roku

sprawy **E. B.**, oskarżonej o popełnienie przestępstwa z art. 62 ust. 1, z art. 59 ust. 1 w związku z art. 12 k.k. i z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

oraz sprawy **L. B.**, oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 62 ust. 1, dwóch przestępstw z art. 59 ust. 1 i o przestępstwo z art. 58 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

z powodu apelacji, wniesionych przez obrońcę oskarżonych i przez Prokuratora Rejonowego P. w P. od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 28 lutego 2020 roku sygnatura akt III K 1205/18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

/Jarosław Ochocki/ /Małgorzata Ziolecka/ /Leszek Matuszewski/

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 497/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Sąd Rejonowy Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, wyrok z 28 lutego 2020 roku, sygnatura akt III K 1205/18

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			XX		
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
			XX		

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XX

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz	
--	--

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXX

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd Okręgowy nie będzie ustosunkowywał się do tego zarzutu apelacji obrońcy oskarżonych, gdyż z urzędu dostrzegł konieczność uchYLENIA zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek przedwczesny z uwagi na konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania		
Lp.	Zarzut	
2.	Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd Okręgowy nie będzie ustosunkowywał się do tego zarzutu apelacji obrońcy oskarżonych, gdyż z urzędu dostrzegł konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wniosek przedwczesny z uwagi na konieczność uchylecia zaskarżonego		

wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania		
Lp.	Zarzut	
3.	Rażąca niewspółmierność kary	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Sąd Okręgowy nie będzie ustosunkowywał się do tego zarzutu apelacji oskarżyciela publicznego, gdyż z urzędu dostrzegł konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.		
Zmiana wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Wniosek przedwczesny z uwagi na konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	<p>W niniejszej sprawie doszło do złamania jednej z podstawowych zasad postępowania karnego, to jest zasady prawa oskarżonego do obrony (art. 6 k.p.k.).</p> <p>Prawo do obrony stanowi fundamentalną zasadę postępowania karnego, podniesioną na mocy art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej do rangi zasady konstytucyjnej. Prawo to gwarantowane jest</p>

także w aktach prawa międzynarodowego wiążących Państwo Polskie, to jest w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (art. 6 ust. 3 lit. c) i w Międzynarodowym Pakcie Praw Politycznych i Obywatelskich (art. 14 ust. 3 lit. d).

Przepis art. 85 § 1 k.p.k. dopuszcza możliwość prowadzenia przez jednego obrońcę obrony kilku oskarżonych, lecz tylko wtedy, gdy ich interesy ze sobą nie kolidują. Ocena, czy kolizja ta zachodzi, należy nie tylko do obrońcy i oskarżonego, lecz również do prowadzącego postępowanie przygotowawcze, jak i do sądu.

Taka sprzeczność interesów wystąpiłaby w sytuacji, w której jeden i ten sam obrońca musiałby wybierać, którego oskarżonego interesy procesowe realizuje w trakcie prowadzonej obrony, a tym samym drugi oskarżony byłby w sytuacji tożsamej z tą, w której nie posiada obrońcy w toku całej rozprawy lub jej części.

Sprzeczność interesów oskarżonych zachodzi wtedy, gdy obrona jednego z oskarżonych w sposób nieuchronny naraża dobro drugiego z nich albo, inaczej mówiąc, gdy wyjaśnienia jednego z oskarżonych czy też dowody przez niego powołane oraz ich ocena godzą w interesy drugiego oskarżonego, w rezultacie czego rodzi się kolizja interesów prowadząca w takiej sytuacji do unicestwienia roli obrońcy w procesie karnym. Stanowi to niewątpliwie pogwałcenie uprawnień oskarżonych przewidzianych w art. 6 k.p.k. (SN V KRN 375/71, OSNKW 1972, nr 2, poz. 36).

W przypadku więc dostrzeżenia wspomnianej kolizji, prokurator bądź sąd zobowiązany jest, zgodnie z art. 85 § 2 k.p.k., poinformować o tym oskarżonego, w celu umożliwienia mu powierzenia obrony innemu obrońcy i tym samym skorzystania w pełni z unormowanego w art. 6 k.p.k., a stanowiącego jedną z konstytucyjnych gwarancji obywatelskich, prawa do obrony i korzystania z pomocy obrońcy.

W niniejszej sprawie oskarżeni E. B. i L. B., reprezentowani byli przez tego samego obrońcę z wyboru, gdy tymczasem składali w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnienia wzajemnie obciążające się, które następnie w trakcie ostatniego przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego odwołali, podtrzymując takie swoje stanowisko w toku rozprawy. Podkreślić przy tym należy, że złożone w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnienia tych

oskarżonych stały się podstawą odtworzonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego i w konsekwencji uznania oskarżonych winnymi dokonania wszystkich zarzucanych im czynów.

Podjęcie się przez jednego adwokata obrony kilku oskarżonych w tej samej sprawie, w sytuacji gdy interesy tych oskarżonych są ze sobą sprzeczne, stanowi naruszenie podstawowego prawa oskarżonego, jakim jest prawo do obrony w procesie karnym, i z reguły ma wpływ na treść wyroku (SN II KR 163/80, OSNKW 1980, nr 8, poz. 69).

Co więcej sprzeczność interesów najpierw podejrzanych, a potem oskarżonych w niniejszej sprawie powinna być zostać dostrzeżona już przez prokuratora, prowadzącego postępowanie przygotowawcze, w momencie kiedy nie podtrzymali oni swoich wcześniejszych wyjaśnień złożonych w postępowaniu przygotowawczym, a także przez Sąd I instancji.

W konsekwencji powyższego nie może budzić wątpliwości, iż interesy oskarżonych E. B. i L. B. są oczywiście sprzeczne i w związku z tym nie powinni być reprezentowani przez tego samego obrońcę z wyboru.

„Zaniechanie albo niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez obrońcę nie może szkodzić oskarżonemu wówczas, gdy ten nie ponosi żadnej winy w niedopełnieniu obowiązków przez obrońcę” – postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 1973 roku sygn. akt II KZ 220/73 OSNKW 3/1974 poz. 56).

Powyższe uchybienie bez wątplenia miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku i dlatego Sąd Okręgowy uznał, iż w zaskarżony wyrok należy uchylić i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę, Sąd Rejonowy winien przede wszystkim zapewnić wszystkim oskarżonym realne prawo do obrony, nakazując oskarżonym, którzy dotychczas mieli jednego wspólnego obrońcę z wyboru, wyznaczenie nowych odrębnych obrońców. W warunkach kolizji obrony konieczna jest zmiana obrońcy w stosunku do każdego z oskarżonych, których interesy pozostają w sprzeczności (art. 85 § 1 i 2 k.p.k.).

